

Научна конференция

„Доц. Кристиан Таков и гл. ас. Теодор Пиперков”

2024

Откриване на конференцията 10:00 - адвокат Димитър Стоименов

Първи панел 10:00 - 12:30

1. **ас. д-р Цветелина Байрактарова** - *Промени в размера на обезпеченото вземане*

Резюме: В изложението ще бъде разгледан ефектът от промени в размера на вземането върху учредените за обезпечаването му класически обезпечения като ипотеките, залози и поръчителства. Анализът ще бъде фокусиран върху валидността и обхвата на обезпечението след настъпили промени в размера на обезпеченото вземане, както и върху някои особености на евентуално необходими вписвания в съответните регистри на настъпилите промени в размера на обезпеченото вземане.

2. **гл. ас. д-р Анастас Пунев** - *Началният момент на давността за разваляне при евикция*

Резюме: Изложението ще постави под съмнение натрупаната съдебна практика, съгласно която купувачът има право да развали договора за продажба в петгодишен срок от влизане в сила на решението, с което са признати правата на третото лице. Чрез различни аргументи от материално и процесуално естество ще се поставят и други свързани теми, включително евентуалното наличие на единен режим при регресните права, както и в различни хипотези на разваляне.

3. **докт. Петя Норова** - *Спиране и прекъсване на придобивната давност при предявен отрицателен установителен иск за собственост*

Резюме: В доклада ще бъде анализиран въпросът за ефекта от предявен отрицателен установителен иск за собственост върху придобивната давност. Ще бъдат обсъдени аргументите "за" и "против" становището, че предявяването на този иск спира придобивната давност, а уважаването на иска я прекъсва.

4. **адв. Емануил Колев** - *Обхват на проверката по чл. 251а ТЗ*

Резюме: Целта на изложението да изясни някои спорни въпроси относно обхвата на проверката по чл. 251а ТЗ. За тази цел, изложението анализира характера на посоченото членствено право в контекста на информационните права в дружествата по ТЗ, като взема предвид особеностите при акционерните дружества.

Дискусия

5. **ас. Любослав Хинов** - *Действия на управление на съпруг с общи вещи - последици в правната сфера на другия съпруг*

Резюме: В рамките на темата ще бъдат разгледани действията на управление с общи вещи, извършени от единия съпруг, и правните им последици в правната сфера на другия съпруг. Ще се изтъкнат преимуществата и недостатъците на утвърдената теза за особеното законно представителство между съпрузи в хипотезата на чл. 24, ал. 2 от Семейния кодекс. Ще бъде обсъдена и тезата за рефлексното действие на сделките на

управление в правната сфера на неучаствалия в сключването им съпруг, както и практическата приложимост и достойнства на посочената теза.

6. **ас. Цанко Иванов** - *Придобива ли се в режим на СИО възмездно учреденото право на ползване по чл. 56 ЗС*

7. **съдия д-р Васил Петров** - *Ревандикационния иск по чл. 37 от Закона за наследството*

Резюме: В доклада се разглежда въпросът за осъдителния, ревандикационен характер на иска по чл. 37 ЗН, както и за фактическия състав на субективното право, което се предявява с този иск.

8. **докт. Борис Николов** - *Неплатежоспособността по смисъла на чл. 71 ЗЗД*

Резюме: Терминът "неплатежоспособност" се използва в гражданското ни законодателство на няколко места. Задават се в тази връзка логичните въпроси: ● Един и същи ли е смисълът на понятието за неплатежоспособност и за несъстоятелност, употребявано в ЗЗД и в ТЗ? ● Ако в понятията има разлика, в какво се състои разликата? ● При предстоящо приемане на закона за несъстоятелност (фалит) на физически лица какъв смисъл ще придобие "неплатежоспособността" по ЗЗД?

Дискусия

Обедна почивка 12:30 - 13:30

Втори панел 13:30 - 15:30

1. **доц. д-р Иван Стойнев** - *Отвъд границите на живота и правото: евтаназията и вътрешния пазар на ЕС*

Резюме: Основният акцент на изложението ще бъде поставен върху предизвикателствата пред държавите членки на ЕС, които не са признали правото на достъп до медицински услуги, свързани с края на живота (евтаназията или асистираното самоубийство) на своите граждани, но които като граждани на ЕС имат възможността да се възползват от свободата си на движение и да потърсят тези услуги в други държави членки, които вече са уредили тази възможност.

2. **гл. ас. д-р Дафина Сърбинова** - *Нормите за международна компетентност в международните транспортни конвенции в контекста на общия нормативен режим за определяне на компетентния съд по международни граждански и търговски дела*

Резюме: Предмет на доклада е въпросът за съотношението между нормите за международна компетентност на националните съдилища в международните транспортни конвенции (основно в Конвенцията за договора за международен автомобилен превоз на стоки) и нормите на Регламент №1215/2012 като основен източник от общ характер за определяне на международната компетентност по граждански и търговски дела. От една страна, текстът на чл. 71 от регламента сравнително ясно дава приоритет на нормите в международни конвенции, които уреждат специфични области, от друга, практиката на Съда на ЕС по конкретни дела поставя под съмнение предимството на конвенционните норми като поставя допълнително условие то да е в съответствие с основни принципи на регламента. Разглежданата тема е свързана с по-общия въпрос за действието на нормите на

международни конвенции в специални области на частното право, по които ЕС не е страна, в контекста на правото на ЕС.

3. **доц. д-р Николета Кузманова** - *Наказателното право от различна гледна точка*

Резюме: Професионални предизвикателства в наказателното право

Дискусия

4. **д-р Цветомир Панчев** - *Закон се прави въз основа на принципи. Размисли за някои актуални промени в наказателното производство.*

Резюме: В едно от своите задълбочени интервюта доц. Кристиан Таков с известна загриженост и раздражение заключава, че правото трябва да е конкретизация на един морал в дадена ситуация. Когато не са налице ясни морални ориентири, правото с нищо не може да ни помогне, тъй като е един инструмент, а как ще бъде направляван един инструмент, е съвсем отделен въпрос и той не зависи от правото. Без сериозна трудност може да бъде посочена актуална законодателна инициатива, с която се урежда редът за провеждане и организация на наказателното производство, която е ярък пример за явно отдалечаване от ръководните начала върху които е построен български наказателен процес. В настоящия доклад са разгледани конкретни случаи, които показват недвусмислено, че все още не се осъзнават фундаментите, върху които са поставени основните институти на българският наказателен процес, включително когато националната нормативна уредба трябва да бъде синхронизирана с правото на Европейския съюз. Представени са аргументи в подкрепа на тезата на доц. Таков, че една от причините за усещането за дефицит на справедливостта е именно следването на политика без всякаква визия.

5. **ас. Любомир Кючуков** - *Отмяна на влезли в сила съдебни актове*

Резюме: Отмяната на влезли в сила съдебни актове представлява процесуален институт за преодоляване на силата на пресъдено нещо на съдебните решения, определения и разпореждания, придобили качеството „окончателност“. В рамките на доклада ще бъде разгледано главно производството по чл. 237 и сл. АПК, но ще бъде обърнато внимание и на аналогичното производство по ГПК, от което исторически се обособява отмяната и в Административнопроцесуалния кодекс. В сравнителен аспект ще бъдат изследвани приликите и разликите между отмяната на влезли в сила съдебни актове и възобновяването на административните производства.

6. **докт. Валерия Илиева** - *Понятие за стопанска дейност при облагане на доходите на физически лица*

Резюме: Предмет на изложението ще е понятието за стопанска дейност за целите на Закона за данъците върху доходите на физическите лица. Разграничаване на доходи от стопанска дейност на едноличен търговец и доходи от друга стопанска дейност. Облагане на доходите на физически лица от стопанска дейност.

Дискусия

Кафе пауза 15:30 - 16:00

Трети панел 16:00 - 18:00

1. гл. ас. д-р Делян Недев - *Грешката в светлината на нотариалните удостоверения*

Резюме: Докладът се занимава с различни хипотези, в които е налице грешка при извършването на нотариални удостоверения. Грешката може да бъде допусната както от нотариуса, така и от страните; може да фактическа или касаеща волята. Интерес представляват различните правни последици в тези различни хипотези.

2. гл. ас. д-р Атлиана Милева - *Подсъдността по чл. 114 ГПК*

Резюме: Правни спорове и анализ на съдебната практика относно местната подсъдност по чл. 114 ГПК с акцент върху подсъдността при работа от разстояние.

3. адвокат Снежанка Балджиева - *Правни последици от вписване и отбелязване на съдебното решение в Имотен регистър*

4. съдия Красен Вълев - *Злоупотреба с право на иск*

Резюме: Съгласно чл.6, ал.2 от ГПК предметът на делото и обемът на дължимата защита и съдействие се определят от страните. Ищецът е този, който определя в каква степен и докога се нуждае от съдебната защита. Носителят на правото на иск е свободен да прецени дали и кога да го упражни или въобще да не го упражни. Затова предявяването на иск поначало е правомерно. Това обаче не изключва възможността от злоупотреба с правото на иск, което е валидно и за всяко друго съдопроизводствено действие. Принципно правните норми като общи и абстрактни правила за поведение се създават при презумпцията, че адресатите им са добросъвестни. Общият разум на закона изключва осигуряване на възможност на ищцовата страната да подава неограничен във времето брой нередовни или недопустими искови молби. Когато превратно се упражняват права, увреденият, в случая ответникът, който е въввлечен не по своя инициатива във един правен спор може да иска и следва да получи преустановяване на увреждащата го злоупотреба. превратното упражняване на субективни права е укоримо с оглед обществения интерес и правните последици са отказ от защита им, като в зависимост от естеството на действията, чрез които злоупотребата на правото се извършва, увреденият може да иска съответно или обезщетение, или преустановяване на увреждащата злоупотреба, или и двете. Съдът, от друга страна, има задължението да поддържа баланса между страните и да гарантира, че всяка от тях ще получи справедливо изслушване, разглеждане и произнасяне, като организира производството така, че то да отговаря на изискването за разглеждане на делото в разумен срок по см. чл. 6, ал. 1 от ЕКПЧ, включително когато страна шикани и се опитва да попречи на развитието на производството.

Дискусия

5. съдия Георги Стоев - *Доказателствената сила на частните документи, изходящи от незрящи лица. Правни последици при липса на преподписване на двама свидетели, съгласно чл. 189, ал. 2 ГПК*

6. ас. Петър Топуров - *Нищожни ли са неравноправните клаузи?*

Резюме: Чл. 146, ал. 1 от ЗЗП гласи: "Неравноправните клаузи в договорите са нищожни, освен ако са уговорени индивидуално". Докладът ще разгледа въпроса дали

действително чл. 146 ЗЗП установява вид недействителност, която е идентична с характера и последиците на уредената в ЗЗД нищожност или особен вид недействителност, която се различава съществено от нищожността по ЗЗД.

7. докт. Владимир Стоянов - *Може ли да се прекъсне придобивна давност след изтичане на изискуемия по чл. 79 ЗС срок*

Резюме: С Определение № 3845 от 1.12.2023 г. на ВКС по гр. д. № 1827/2023 г., I г. о., ГК бе предложено постановяване на тълкувателно решение по въпроса - "Настъпва ли вещноправният ефект на придобивната давност, ако наследникът се позове на изтекла в полза на наследодателя му придобивна давност, след като е загубил владението върху имота за период по-дълъг от 6 месеца?". Считам, че отговорът се предпоставя от отговора на въпроса дали може да се прекъсне придобивната давност, след като вече е изтекъл 5 или 10-годишен период от време. Въпросът е спорен, тъй като мотивите на Тълкувателно решение № 4/2012 г. по т.д. № 4/2012 г. на ОСГК на ВКС, касаещо въпроси на придобивната давност, постави редица въпроси, оставащи неразрешени и до днес. Противоречивата практика на ВКС, стояща в основата на предложението за постановяване на ново тълкувателно решение, се опира именно на посочения тълкувателен акт от 2012 г., чиито мотиви дават възможност за защита на две различни и взаимоизключващи се тези.

Закриване на конференцията